

Alþingi
Félags- og trygginganefnd
150 Reykjavík

Reykjavík, 7. maí 2010

**Umsögn um frumvarp til laga um greiðsluaðlögun einstaklinga.
138. lögjafarþing, mál nr. 560.**

Eftirfarandi er umsögn Landssamtaka Lífeyrissjóða (LL) um frumvarp til laga um greiðsluaðlögun einstaklinga sem samtökin hafa fengið til umsagnar frá félags- og tryggingamálanefnd Alþingis.

LL eru fylgjandi samþykkt frumvarpsins enda mikilvægt að setja skýrari reglur í samskiptum kröfuhafa og skuldara. Er í því sambandi m.a. vísað til ákvæða um aðstoð við skuldara vegna umsóknar um greiðsluaðlögun, málsmeðferðarreglur fyrir umsókn um greiðsluaðlögun, ákvæði um umboðsmann skuldara og ákvæði sem tryggja aðkomu kröfuhafa að ferlinu.

Þrátt fyrir að LL telji frumvarpið að meginstefnu til bóta vilja samtökin koma á framværi við félags- og trygginganefnd nokkrum athugasemdum og ábendingum við efni frumvarpsins.

1. LL telja að sú mismunun sem kemur fram í a-lið 1. mgr. 24. gr. frumvarpsins á milli veðtryggðra og óveðtryggðra krafna sé óeðlileg. Það er ekki réttmætt að svipta eiganda veðtryggðra krafna rétti til greiðslna með þeim hætti sem gert er í ákvæðinu til þess að veita kröfuhöfum óveðtryggðra krafna forgang að greiðslum frá skuldar. Þó kann að vera eðlilegt að hliðra til greiðsluskilmálum, t.a.m. með lengingu lánstíma. Í þessu sambandi er bent á að veðtryggðar kröfur einstaklinga eru gjarnar meginhluti skulda þeirra og njóta betri lánakjara en óveðtryggðar kröfur vegna þeirra trygginga sem standa þeim til tryggingar. Þá eru veðtryggðar kröfur í raun oft að meginstefnu til lán til fjármögnunar á íbúðarhúsnæði. Afborgun slíkra lána er því í raun ígildi leigugreiðslna og eðlilegs kostnaðar fjölskyldu vegna heimilishalds. Ekki eru rök til þess að fella niður þann kostnað við rekstur heimilisins um lengri eða skemmri tíma einungis til hagræðis fyrir eigendur óveðtryggðra krafna.
2. Greiðsluaðlögun er í sjálfu sér íþyngjandi úrræði fyrir kröfuhafa sem felur í sér beina og óbeina þvingun að lögum. Því er eðlilegt að mæla fyrir um það að sýnt sé fram á að skuldari hafi fullreynt vægari úrræði áður en hann öðlast rétt til að nýta sér úrræði sem felast í greiðsluaðlögun.
3. Eðlilegt er að reisa tilteknar skorður við heimild skuldara til ráðstöfunar eigna sinna og réttinda sem og heimild til að stofna til nýrra fjárskuldbindinga á meðan á greiðsluaðlögun stendur.
4. Til að auka skilvirkni og jafnræði með aðilum er rétt að mæla fyrir um að þekktum kröfuhöfum verði við upphaf meðferðar umsóknar um greiðsluaðlögun sent afrit af

umsókn skuldara. Slíkt auðveldar kröfuhafa að gæta eðlilegra hagsmuna sinna og að svara skuldara og umboðsmanni hans með upplýstum hætti.

5. Að mati LL orkar það tvímælis að einstaklingur sem hefur mjög takmarkaða eða enga getu til greiðslu afborgana af skuldum eigi rétt til greiðsluaðlögunar. Það er í raun mótsögn í sjálfu sér að ræða um greiðsluaðlögun ef geta til greiðslu skulda er engin. Því er rétt að skoða hvort tilefni sé til að setja takmarkanir í 2. gr. frumvarpsins sem veita leiðbeiningar í þessum efnunum.
6. Í 18. gr. frumvarpsins er vikið að forsendum fyrir mati á greiðslugetu skuldara. Þau viðmið eru huglæg og almenn. LL telja að rétt sé að setja skýrari viðmið í þessu sambandi til að tryggja jafnræði og samræmi í framkvæmd. Í þessu sambandi er vakin athygli á því að til að mynda Ráðgjafastofa heimilanna og fjármálafyrirtæki hafa sett fram ákveðin viðmið í þessum efnunum.

Virðingarfyllst,
LANDSSAMTÖK LÍFEYRISSJÓÐA

Hrafn Magnússon,
framkvæmdastjóri